

21 Radical

COTIDIAN INDEPENDENT • SIBIU

Anul III,
(CCIL)
Nr. 425
Miercuri,
5
August
1992
5 lei

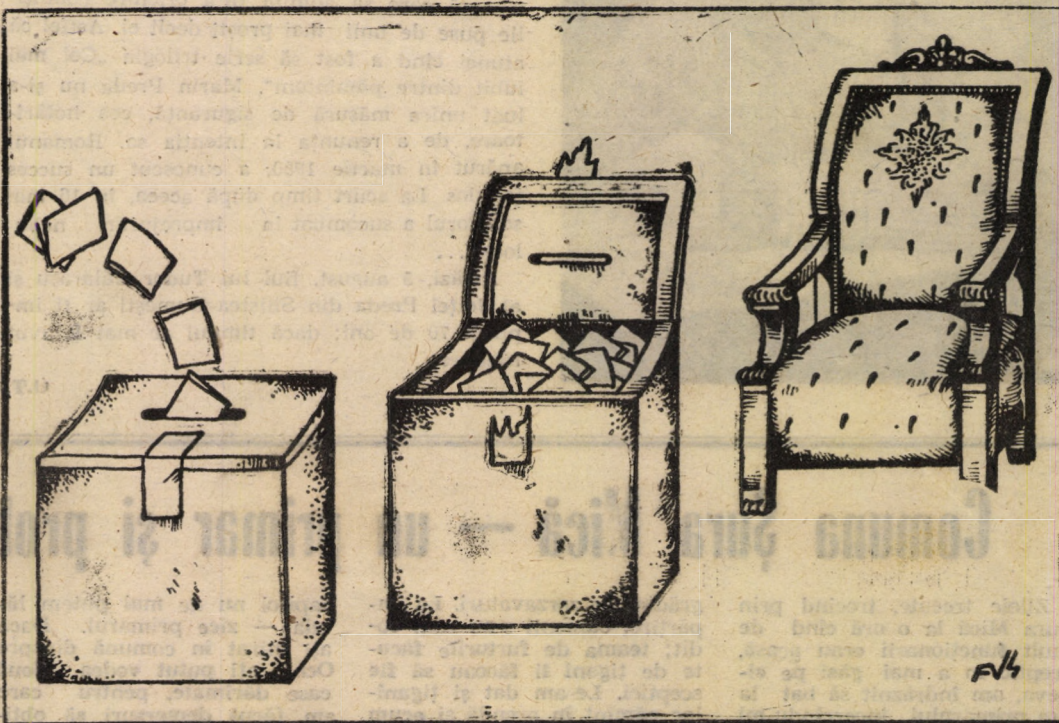
Cavalerii fără frică și prihană

În timpul evenimentelor din decembrie '89, mulți și-au tocit burțile și nasul stînd pe sub paturi, mulți și-au smuls șnurul telefonului pentru a se da dispăruți. Mulți, știindu-se murdări la obraz, de frică, și-au murdărit dosurile. Apoi, săptămîni de zile și-au tîrît existența în umbră, pînă cînd niște indivizi cu fruntea aureolată de scîlpicul dizidenței au ieșit în băcoane ca să împăien-jenească multimile cu firele vechilor minciuni, trase prin spate noilor texturi politice; s-au adunat, au detunat și s-au instalat în jîlful împușcatului și în fotoliile cepexiștilor puși la popreală.

Cei ce se tirau în umbra fricii și-au scos boturile și labele, protejate acum de umbra prea înălțaților în scaunele țării. Dar aști-s mulți și mărunți, tari în picioare și slabi în cap. Capetele care-i țin cu nerușinare în „noile” structuri sînt de mai multe ori vinovate. Că nu-i vinovată Duminica orbului și orbii închinători la urne! Ei, cei care au promis marea cu sarea, mincinoșii celor două epoci sînt vinovați. Ei s-au dat, în decembrie '89, a fi cavaleri fără frică și prihană. Și-au confecționat biografiile (trecute și viitoare) la masa rotundă, promițînd aflarea Graalului, pentru fericirea nației. Și-au forjat armuri lucitoare, cu viziunile întoarse spre trecut, au încălecat mîrtoage întinerite cu nitră de argint și dă-i și luptă, cu roza-n dinți, în fruntea regimentelor unse cu rîncezeala frontului salvării naționale (după modelul doctorului Groza = frontul plugarilor fără haturi). Mai bine de doi ani ne-au fericit ducîndu-ne, din reforme în reforme, pînă la... mai multe platforme de deșeurî economico-politico-sociale învîrstate cu unu-trei trandafiri (din care, pentru cei mulți, au rămas doar spinii unei cununi a patimilor). Blocul de „monolit” al frontului s-a spart. Cavalerii mesei rotunde s-au împărțit pe la alte mese, pătrate, fiecare soție căutînd alt Graal și, culmea rușinii, tot pentru oastea (cu coaste rupte) a țării. Își dau adesea armura jos și se bat cu pumnii peste piepturile tatuante în roz și roșu, cu spezele de carton ale neprihănirii, după ce mină-n mină au jucat prin bălării aceeași horă a unirii, aceeași adormire a deșteptării. Se înfruptă pe scena operetei politice ca lei (cu coame de dolari) și ne promit: unii — ce n-au făcut altii; altii — ce n-au făcut unii. Adică, deservit.

Doar ei, cavalerii fără frică și prihană vor putea scoate țara din marele canion în care tot ei au imbrîncit-o. Ne așteaptă, dacă-i votăm, o bucolică pășune de roze vîrgate.

TRAIAN SUCIU

ANUNT

Președintele Biroului Circumscripției Electorale nr. 33 Sibiu, informează electoratul că, în urma votului secret a fost aleasă ca președinte al B.C.E., doamna judecătorească Sorescu Rodica.

Sediul Biroului Circumscripției Electorale nr. 33 va fi în str. Șaguna nr. 10.

(L.F.)

Despre valoarea medalilor olimpice

În prezent cantitatea de aur din tezaurul Băncii Naționale este de 74 de tone, valorind, la prețul pieței, 800—900 milioane dolari. Cantitatea de argint existentă în tezaur este de 447 tone.

Metrologie vorbind, aurul și argintul cîștigat de sporti-

vii noștri la Jocurile Olimpice de la Barcelona au însemnat cine știe ce. Cel mult un kilogram. La valoarea pieței, cam o mie de dolari.

Însă cine ar putea estima prestigiul pe care l-a conferit României cîștigarea acestor medalii.

(O.T.)

MICUL ISTANBUL

Ar putea fi noul nume sub care Bucureștiul se prezintă. Rapidul 26, care sosește dimineața în Gara de Nord, este întâmpinat de o întreagă armată otomano-ortomană, ce se prezintă prompt la toate scările vagoanelor, oferindu-și serviciile pentru a te transporta în orașul de pe malul Bosforului, fără a-ți cere suplimentări de trei dolari și promițînd să te depună din nou pe cheiurile Dimboviței, contra sumei modice de 6—8000 lei. Gara este relativ curată și, după slalomul absolut necesar printre teighelele, la care se vinde orice (de la sucuri și minuturi, la publicații

pornografice, politice, sau de filosofie), poți ieși cu bine din acest vacarm, pentru a intra însă în altul, mult mai peștit și cu un mult mai pronunțat

iz de bazar oriental.

Toate gările de metrou sînt mobilate cu buticuri și teighele, cuprinzînd de la fleacuri orientale, la piese de schimb auto-moto, toată gama de produse ce pot fi vindute. Pasajul de la Universitate este saturat de anticari ambulanti, vinzători de ziare și cărți, de cafea, dulciuri și sucuri, de produse de patiserie și simigerie. Prețurile sînt pe măsura orașului (un baton tăiat în două minjit cu unt, presărat cu salam și salată costă 100

(continuare în pag. a III-a)

Marius GHEORGHIU

Idei știrbe — probleme false

Fără să se întrevadă sfîrșitul, continuă viețuirea în ticăloșie a TVR. Instituția dezinformării și manipulării maculează totul. Trecut și prezent, speranță și vis, sentiment și credință.

La emisiunea „Pro Patria” de luni, 3 august a.c., cunoscuta voce scremută (scuzați constatarea!) a domnului mr. Benone Neagoe întinează iar și mereu cele sfinte gînduri și simțămînte despre iubirea de glie străbună. Oratorul se străduiește să convingă auditorul și privitorul despre marile pericole ce ne pasc. Dinspre vest, evident! Ca să fie mai convingător, imaginează povești după scenarii închipuite prin alte zări — evident — conform cărora s-ar pune în

grav și iminent pericol integritatea hotarelor României. Fără năsi o îndoială, numai cele dinspre Soare-Apune.

Falsul este grosolan, dar spre a nu-i observa fisurile se recurge la „dovezi”. Istorie și propagandistică. Amestecate. Reale și imaginare. Concluziile ce se materializează în idei sînt la fel de știrbe ca și gura persoanei (la a cărei „abilitate și profesionalism” recurge dl. mr.) care le debitează, rumegîndu-le cu mare greutate, dar cu rea intenție cea mai manifestă.

Fantomele unguirilor ce amenință să zdrobească hotarele României bîntuie doar mințile bolnave, sau cele ticăloase ale celor ce au ca suptem țel păstrarea țării în

hotarele împărăției minciunii și fără-de-legii. Aceași diversion se practică în coloanele unor publicații ale căror nume nici nu mai merită menționate, cum nu merită specificate nici instituțiile și persoanele ale căror interese le reprezintă.

Un alt personaj cu veleități de istoric, adus în emisiune cu aceleași scopuri nemărturisite, dar evidente prin ceea ce spune, afirmă că România a revenit după 1945 în hotarele ei firești. Asemenea susținere nu poate fi făcută decît fie din ticăloșie, fie din ignoranță, ori și din una și din alta. Dl. mr. dător de lecții de

(Continuare în pag. a IV-a)

prof. Nicolae POP

CONSILIUL JUDEȚEAN SIBIU

DECIZIA Nr. 39

pentru modificarea Deciziei nr. 529/1991 a Prefecturii județului Sibiu, privind sancționarea unor fapte de încălcare a normelor de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice în cadrul activității de transport în comun în localitățile județului Sibiu.

Delegația permanentă a Consiliului județean Sibiu, întrunită în sesiunea din 29 iulie 1992.

Avînd în vedere referatul înregistrat cu nr. 3517/92 al Direcției de organizare și coordonare și adresa nr. 3517/92 a Regiei autonome de transport TURSIB R.A. Sibiu, prin care propune majorarea limitelor amenzilor aplicate contravenienților la normele transportului în comun cu autobuze, microbuze, troleibuze și tramvaie în municipiile și orașele județului Sibiu pentru faptul că în situația actuală acestea au devenit neîndeștătoare și nu mai pot realiza scopul preventiv urmărit.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor și în temeiul art. 59 și ale art. 64 din Legea nr. 69/1991 privind administrația publică locală,

DECIDE:

Articol unic: Se modifică alineatul 1 al articolului 1 din Decizia nr. 529/1992 a Prefecturii județului Sibiu, în sensul că limitele amenzilor contravenționale privind transportul în comun cu autobuze, microbuze, troleibuze și tramvaie din municipiile și orașele județului Sibiu sînt între 4000—10000 lei.

Data în Sibiu la 29 iulie 1992

PRESEDINTE,
Romeo Trifu

SECRETAR,
Andrei Polefka

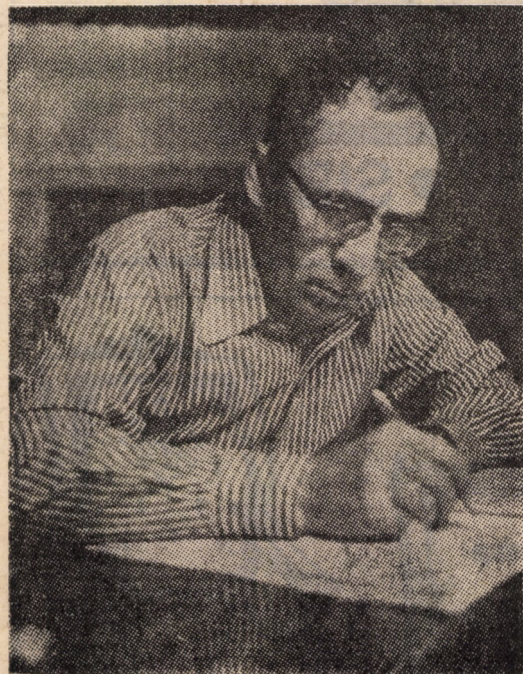
Din mărturisirile parohului Stoian Valeriu

Deși în vîrstă de 83 de ani, preotul greco-catolic STOIAN VALERIU continuă să slujească și astăzi în orașul în care fusese numit paroh în anul 1937 (Parohia Mediaș II). Este paroh de 55 de ani, dintre care 45 i-a petrecut în prigoană. A fost și catehet la școlile medieșene și spiritual al călugă-

rițelor române greco-catolice de la Spitalul Unificat din localitate. Ne-a trimis un manuscris în care dă mărturie despre prigoana dezlănțuită în 1848, prin complicitate comunisto-ortodoxă, contra greco-catolicilor el fiind una dintre numeroasele victime.

(continuare în pag. a III-a)

VIATA CA O CARTE

„Dacă aş şti că efortul pentru scrierea unui roman mă poate costa viaţa, mi-aş lua toate măsurile de siguranţă pentru a înlătura o eventualitate cum ar fi boala din care să mi se tragă moartea. Dar unica măsură hotărâtoare, aceea de a renunţa la scris, nu mi-aş lua-o”. — MARIN PREDA.

Desigur, autorul „Delirului” nu a fost uşă de biserică. A făcut şi el, ca mai toate personalităţile publice ale „obsedantelor decenii” indistincte plecaciuni stăpînirii. „Omul este un zeu înlăunţit de circumstanţe”, a spus el, cîndva. Numai că Moromete şi ai săi nu sînt oameni care să admită fără crîncire condiţiile puse de unii mai proşti decît ei. Astfel că, atunci cînd a fost să scrie trilogia „Cel mai iubit dintre pămînteni”, Marin Preda nu şi-a luat unica măsură de siguranţă, cea hotărâtoare, de a renunţa la intenţia sa. Romanul apărut în martie 1980, a cunoscut un succes fabulos. La scurt timp după aceea, în 16 mai scriitorul a sucombat în împrejurări neobişnuite...

Astăzi, 5 august, fiul lui Tudor Călărăşu şi al Joitei Preda din Siliştea-Gumeşti ar fi împlinit 70 de ani; dacă timpul ar mai fi avut răbdare.

O.T.

Ieri erou, mîine şomer?

A fost rănit în ziua de 22 decembrie 1989. În prezent lucrează ca portar la o importantă instituţie judeţeană şi se află în situaţia de a-şi pierde slujba. Motivele? Oculiste, ca mai tot ce este legat de Revoluţie...

„Am fost eroi atîta timp cît ştăbii au avut nevoie să se falcască, vorbind despre noi la şedinţe şi comemorări. Acum, că au trecut doi ani şi jumătate de la Revoluţie, ne dau cu piciorul!”, ne-a spus cu obidă un om care în 22 decembrie era cît pe-acî să-şi

piardă mîna dreaptă în urma rănilor căpătate. „Noroc că am ajuns în Germania de m-or operat, că aici spuneau că trăbă să-mi taie mîna”.

În Revoluţie era să-şi piardă mîna dreaptă. Acum şi-a pierdut încrederea în cei care ne conduc. Şi se află în pericolul de a-şi pierde postul. Drept dovadă de ce suflă stau în pieptii unora ce (s)-au ajuns în funcţii grase după singeroasele evenimente din decembrie 1989.

Ovidiu TOMULEŢIU

Votaţi zahărul!

Dacă în urmă cu doi ani şi mai bine, populaţia acestei ţări a votat SALAMUL (fără soia) se pare că de această dată alesul va fi ZAHARUL.

Fiind unul dintre acele produse alimentare subvenţionate (dar care lipseşte cu desăvîrşire) atunci cînd totuşi

el îşi face apariţia în magazinele private, se produc busculade de ndescrib din partea celor care au votat SALAMUL. Preţul la care el se vinde la Sibiu este încă rezonabil, comparativ cu Bucureşti (250—270 kg), ceea ce înseamnă că comercianţii noştri sînt mai puţin avizi după bani, găsesc furnizori mai omenoşi şi aplică comisioane mici. Deşi în urmă cu cîteva luni, guvernul a organizat o licitaţie bancară în vederea achiziţionării de zahăr din import, pînă în prezent nimic nou sub soare. Toate — eu ocazia aligerilor din toamnă. Şi dacă arabii pot fi cuceriti cu o cîreadă de porci, România poate fi cucerită cu cîteva vagoane de zahăr!

prof. Vasile GALAŢA

Comuna Şura Mică — un primar şi problemele sale

Zilele trecute, trecînd prin Şura Mică la o oră cînd de mult funcţionarii erau acasă, sceptic în a mai găsi pe cineva, am îndrăznit să bat la uşa primarului încercîndu-mi norocul. Cufundat într-un vraf de hîrtii, în care erau înscrise multe doleanţe ale oamenilor, pregătind şi înţînirea consiliului, primarul era la datorie. Fără prea multe elemente de protocol, dis-cuţia s-a înfiripat rapid, domnul Vasile NEAGOE, primarul comunei dovedindu-se un interlocutor practic şi agreabil.

„Precum vedeţi — ne spune dînsul — treburile m-au absorbit. La noi nu există ore de serviciu, problemele oamenilor nu se pot rezolva numai în orele de program. Locuitorii comunei vin la noi cu tot felul de probleme. Primăria este ultima salvare. Eu trebuie să fiu aici pentru ei”. Şi mărturisese că avea dreptate. Uşa primarului, deschisă pentru toată lumea, a fost folosită în timpul discuţiei din plin. „Am fost ales de obşte în februarie 1992, cînd problema cea mai spinoasă era Legea nr. 18, pentru care nimeni nu se încumeta să ia taurul de coarne. Am alcătuit echipa de împărţire a pămîntului şi am pornit la treabă. N-aş putea spune că am rezolvat-o în totalitate, dar în cea mai mare parte, cu siguranţă. Am întîmpinat mari greutăţi, dar oamenii m-au ajutat, au avut încredere în mine, multora dintre problemele spinoase găsindu-le o rezolvare, chiar dacă pentru unele doar o soluţie de moment. La Rusciori, în mijlocul satului există o bucată de pămînt, pe care altădată cetăţenii aveau nişte frumoase

grădini de zarzavaturi. Ea împărţire, oamenii s-au cam codit; teama de furturile făcute de ţigani îi făceau să fie sceptici. Le-am dat şi ţiganilor pămînt în arendă şi acum lucrurile merg bine. Pentru moment e rezolvată o problemă... Ne-am bătut şi ne vom bate pînă la rezolvarea problemei drumului de la Rusciori, la care cei în drept trebuie să ne ajute. După intervenţia la Direcţia judeţeană au fost trimişi cîteva lucrători care mai mult au stricat decît au reparat; acum drumul arată şi mai rău. Şi cum, după un necaz vine automat altul, cursele ce deservesc acest sat şi fao legătura cu Sibiu au început să vină tot mai rar. Am fost la domnul director Cotan. Am primit promisiuni pentru o maşină care să circule la orele 21, sau să fie combinată cu cea din Şura Mică. Am primit din nou promisiuni, pe care le-am transmis, la rîndul meu, oamenilor. Am aşteptat zadarnic cursa respectivă, cu care oamenii să se întorcă de la munca cîmpului. Apelez la cei în drept să vină în întîmpinarea doleanţelor noastre. De asemenea, am transpirat destul pînă am reuşit să întocmim devizul pentru introducerea gazului metan. Am fost întorsit, de cei de la Mediaş, şi pentru o virgulă nepusă bine. Acum este pe masa de lucru a guvernului, unde sperăm să nu zăcă uitat printr-un sertar”.

Aşezată pe drumul ce leagă Sibiu de Ocna, comuna Şura Mică a fost întotdeauna curată şi îngrijită, preocupările cetăţenilor pentru curăţenie şi frumos a fost o îndeletnicire permanentă. „La acest

capitol nu ne mai putem lăuda” — zice primarul. Dacă aţi intrat în comună dinspre Ocna, aţi putut vedea două case dărîmate, pentru care am făcut demersuri să obţinem aprobarea de curăţire a locului, care arată urît. Dar aici ne-am izbit de disputa dintre RAGOL Cîsnădie şi fiiala sa din Ocna, care n-au găsit modalitatea de a rezolva această problemă. Curăţenia din faţa caselor ne dă şi ea bătaie de cap. Majoritatea saşilor care au plecat şi-au lăsat casele la alţi cetăţeni, care nu locuiesc în comună. Cînd vrem să discutăm cu aceştia, găsim porţile închise, neavînd pe cine trage la răspundere”.

Trecînd prin faţa căminului cultural mi-am amintit de activitatea artistică ce se desfăşura aici şi am îndrăznit a-l întreba pe primar în ce stadiu se prezintă acum. „Slab — mi-a spus —, prin concurs am angajat un director, dar baza materială de care dispunem este la pămînt. Cu cei 30 000 lei pe care putem să-i cheltuim în acest sector, ce se poate face acum? Bani am la primărie, i-aş putea ajuta,

dar nu am voie. Atunci, îmi pun întrebarea: unde este autogestionea locală de care se vorbeşte?”

L-am mai întrebat pe primar dacă s-a mai mişcat ceva în domeniul privatizării. „Sigur, în comună funcţionează o presă de cărămidă; doamna Nan Viorica a deschis un magazin mixt, iar în perspectivă va deschide un atelier de croitorie cu 15 angajate localnice. Este un început, desigur, dar cetăţenii comunei Şura Mică sînt oameni harnici, întreprinzători, însă nu trebuie să uite că primarul nu le poate rezolva pe toate. Unii îmi aruncă formula: te-am ales, rezolvă! Sigur, trebuie să rezolv problemele cetăţenilor, dar cu ajutorul lor”.

L-am lăsat pe primar cu realizările şi neîmplinirile sale — pe coridor îl aşteptau membri consiliului, convocaţi pentru a dezbate probleme ce ţin de destinul comunei — gîndindu-mă că în cei patru ani de mandat, dl. Vasile Neagoe are posibilitatea să confirme încrederea ce l-a fost acordată de obşte.

M. BALOMIR

S-a scumpit pînă şi sarea

De cînd cu privatizarea S-a scumpit pînă şi sarea Zău, de parcă n-am avea Munţi de sare în ţara mea. Iar ne povestesc „păgînii” Că la noi, în ţara pîinii, Preţul pîinii ne obligă Să mîncăm doar mămăligă. Îmi şopteşte o vecină Că nici apa din fîntină De o vreme nu e bună Şi nu-i bună, zice ea, Fiindcă n-ai după ce-o bea. Ca pensionar vă scriu: Nu am bani nici de sicriă Şi vă spun pe-al meu cuvînt, Nici de cruce de mormînt. Zice nenea Grigoraş: Răbdă bietul român... Foale verde răzăchie. Pînă cînd, nimeni nu ştie.

I. MARGINEAN

„130 de ani de etnomuzeologie”

Muzeul Civilizaţiei Populare ne oferă, în aceeaşi manieră discretă, o expoziţie de nostalgice aduceri aminte „Etnomuzeologie”. Ea cuprinde produse ale spiritului popular românesc, aflate la graniţa dintre funcţional şi estetic. Altfel spus, unele de gospodărie ţărănească, dar şi mai mult decît atât, căci fiecare obiect poartă amprenta unui crez de viaţă. De aici senzaţia de sacerdotal straniu, sacramental, în modul cum ţăranul român a marcat anotimpurile, şi ceea ce era ciclic în natură, prin mijloacele muncii.

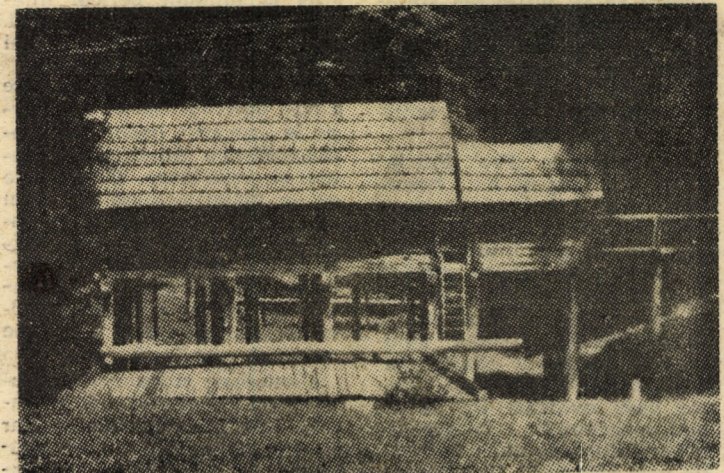
În cea mai simplă unealtă există o tentativă gratuită, de sporire a frumosului. Lemnul este materialul predilect, pîndind ca şi piatra urmele vremii şi ale nobleţii.

O imprisă deosebită o lasă cîteva fotografii, de Fischer, cu ţărani din zona noastră. De altfel şi exponatele reprezentate, în primul rînd, rezultate ale stilului din judeţul Sibiu.

Nu în primul rînd contează explicaţiile puse la dispoziţie de cei care fac oficiile de gazdă: nimeni altcineva decît studenţii de la Facultatea de Istorie din Sibiu, anul III (Ovidiu Călbureanu şi Remus Iacob). Ei sînt pregătiţi pentru a oferi publicului toate explicaţiile de care are nevoie la înţelegerea, în adîncime, a exponatelor.

Expoziţia, deschisă zilnic între orele 10—17, poate fi vizitată încă două săptămîni.

Lucian FILIP

Moară din Muzeul Civilizaţiei Populare „ASTRA”

Miercuri, 5 august 1992

7,00 Programul Televiziunii Naţionale din Republica Moldova. 10,00 Actualităţi. • Meteo. 10,20 Calendarul zilei. 10,30 Film serial. „Maro şi So-

phie”. 11,30 Ora de muzică. 12,00 J. O. '92. 15,15 Actualităţi. • Meteo. 15,35 Preuniversitaria. 16,00 Festivalul internaţional de muzică corală. 16,20 Arte vizuale. 16,50 Tragera Pronoexpres. 17,00 Actualităţi. 17,05 15, 16, 17, 18. 17,30 Muzica pentru toţi. 17,45 J. O. '92. 18,00 Studioul electoral. 18,40 Simpozion. 19,45 Desene animate. 20,00 Actualităţi. 20,30 Film serial. „Hemingway”. 21,25 J. O. '92. 23,00 Universul cunoaşterii. 23,30 Actualităţi. 24,00 J. O. '92. 1,30 Închiderea programului.

Ion Caramitru — mit și realitate

Într-o emoționantă „Convorbire de Duminică” cu Vartan Arachelian, actorul care eu ani în urmă ne-a încântat prin curajul declamării celebrei „Glosse” a lui Eminescu și care în memorabila noapte din decembrie '89 ne-a imprimat pentru totdeauna în memorie timbrul vocii sale care striga: „nu mai trageți!... „opriți focul!” iată-l făcând acum o minunată pledoarie pentru țara noastră la realitate.

Așa cum a încercat atunci să evite incendierea palatului regal a bibliotecii universitare și să stingă masacrul inutit rezultat din conflictul armat, la fel dorește acum potolirea spiritelor agitate, reconcilierea națională, avertizând asupra pericolelor adevărate care ne pîndesc pe plan extern și intern.

UN IMPERIALISM SOVIEȚIC care ne și-a schimbat decît steagul și emblema, NIȘTE SLUGI FIDELE care continuă să trădeze interesele naționale, UN OCCIDENT care, diploma-

tic, ascunde interese care ne lasă din nou singuri, pradă COMUNISMULUI încă existent.

Actorul promite, de asemenea, editarea unui „memorandum” în care va descrie întreaga odisee de după 1947, cînd instituția de stat monarhică a fost abuziv desființată, iar regele alungat din țară de către bolșevici.

Am trăit cu toții acele teribile momente de triere prin furcile caudine a „originei sociale”, care în mod paradoxal selecta neghina... lăsînd deoparte griul eurat, distrugîndu-l apoi ca pe tot ce era mai bun. O lungă perioadă de tristețe și înimaginabilă teroare în care s-a instaurat MINCIUNA, CRIMA și DELAȚIUNEA, s-au distrus valori incontestabile, întregi generații, irecuperabile, „născute vinovate”...

Fără o separare foarte clară de reliefele trecutului, fără „instaurarea monarhiei” care continuă formele tradiționale la noi, împămîntenite, ale vo-

ievozilor și downților, fără farda democrațiilor perfide, fără stăvilirea agresiunilor de orice fel ale forțelor reacționare, brutale și rebele, fără instaurarea ordinii și disciplinei autorității de stat, serioase și severe, această agonie va mai persista multă vreme, pentru că „comunismul încă există și va exista mereu” (!?).

Doar eventualitatea unui miracol dumnezeiesc, a unor alegeri „nemăsluite” ne-ar putea salva de la dezastrul actual.

Se face apel la unirea tuturor forțelor interne împotriva pericolului extern, cu permanență istorică „de la răsărit”, în care unii vedeau numai răsaritul soarelui, neglijînd cu bună știință invazia barbară în fața căreia a stat și va putea sta doar flama domniitoare pe care trebuie să o slăvim de-a pururi cu credință! Altfel vom pieri.

arh. Liviu NICULIU

Din mărturisirile parohului Stoian Valeriu

(urmăre din pag. 1)

„În anul 1948, în septembrie — se arată în manuscris —, fiind chemat în fața autorităților comuniste, mi s-a pus în vedere că dacă nu voi semna declarația de părăsire a Bisericii Greco-Catolice și încadrarea în Biserica Ortodoxă, voi suporta consecințe grave. Refuzînd categoric, am fost arestat de mai multe ori și eliberat cu condiția să mă angajez în muncă. Respins de nenumărate ori, am început pastorația clandestină. Pus în cadru disponibil, urmărit încontinuu, reangajat, din nou arestat, împreună cu alți colegi preoți greco-catolici am fost depuși în închisoarea Securității din Sibiu. După ancheta care a durat 3 luni am fost transferați la Penitenciarul Tribunalului Militar și după alte 3 luni am fost judecați și condamnați la diferite pedepse, de la 4 la 7 ani închisoare corecțională. Aplicîndu-mi-se circumstanțe atenuante, avînd 5 copii minori, am luat pedeapsa cea mai mică, anume 4 ani. Triști la Jilava, am fost repartizat la muncă, la Canalul Dunăre — Marea Neagră; am executat 3 ani și jumătate numai în coloniile de muncă Poarta Albă, Peninsula, Gales, Stadionul Constanța și din nou Poarta Albă. Cu 20 de zile înainte de expirarea pedepsei, în 7 octombrie 1955, am fost eliberat printr-un decret de amnistie. Cînd m-am întors de la Cahal, soția mea Lidia Maria Axente (strănepoata lui Axente Sever) era în mormînt, iar copiii mei (am avut 6 copii, azi în viață 5) îngrijiți de cumnata mea, călugăriță terțiară; fiul cel mai mic — azi, după Revoluție, conferențiar universitar la Institutul Politehnic din Timișoara — nu mă cunoștea. Angajat în muncă la o întreprindere de construcții, am început o muncă necorespunzătoare cu pregă-

tirea mea... Nu voi uita niciodată pe venerabilii protopopi Aron din Sibiu, Crețu din Aiud, Sărmășan din Dumbrăveni, Radu din Sebeș-Alba, Iosif Pop din Tîrgu Mureș, Preot Prof. Pop Filip din Blaj și canonic Onofreiu din Sibiu (toți greco-catolici), nenumărați preoți români romano-catolici din Moldova, în frunte cu Episcopul lor P.S. Duma, Pr. Prof. Dr. Dumitru Lucaciu, Vicar Dr. Titus Mălai și alții”.

De la unii dintre aceștia am primit mărturia suferinței lor și sperăm să o facem cunoscută în viitor. „Cu ei — serie Pr. V. Stoian — am împărțit plînea, foamea, frigul, munca istovitoare, priciul, boile, spitalul, tristețea și speranța”.

De ce toate acestea? Pentru că nu au voit să renunțe la credința lor catolică. Pentru că a refuzat să fie trecut silnic la ortodoxie. Părintele mărturisitor Valeriu Stoian a fost trimis în temniță și la muncă forțată, și-a găsit soția în mormînt și copilul mic prîvindul ca pe un străin. Dar elopotele dreptății au început să bată și dangătul lor răsună tot mai puternic, pentru că ei au urechi de auzit. O mină tainică le trage și cine oare o va putea opri? Biserica greco-catolică din Mediaș a fost reluată de credincioșii săi. Se rînd, pe rînd și celelalte vor urma.

Prof. Dr. Anton MOISIN

Micul Istanbul

(Urmare din pag. 1)

de lei). A prefera circulația pe stradă nu constituie, în nici un fel, o salvare. La asaltul căldurii lunii lui cupor se adaugă cel al forfotei cotidiene după alimente și bunuri de larg consum, care nu se găsesc. Chiar dacă undeva se găsește ulei de floarea soarelui, inscripționat „donatie al Guvernului Italian”, la 150 lei/litru și zahăr la 280—300 lei/kg, lumea nu se prea înghesuie. Mai căutate sînt magazinele cu aer condiționat sau ventilatoare, dar mai mult pentru răcoare, decît pentru cumpărături. În timp ce omul de rînd își continuă alergarea prin piețe și alimentare în speranța de a găsi mîncare mai ieftină, magazinul firmei „PANASONIC” îți oferă televizoare în valoare de 1 milion lei bucata, iar magazinul „Victoria” — ultimul tip de Alfa Romeo, la aproape 11.000 dolari. Se pare că prețurile nu sperie pe toată lumea, pentru că foarte mulți se plimbă satisfăcuți, cu imense cutii cu televizoare sau alte aparate audio-video, în brațe. Multe străzi și bulevarde și-au reluat vechile nume, dar nu și tradiții, pentru că majoritatea comercanților de produse indoielnice (foarte mulți cam tuciuiri) se dovedesc deosebit de agresivi. A străbate Lipsanii este, în aceste condiții, un adevărat act de curaj. Tejghelele întinse pînă în mijlocul străzii cre-

ează o aglomerație tocmai bună pentru grupurile colorate de suți care, dotați cu obiecte ascuțite, experiență și priviri agere, își identifică și urmăresc victimele, ce ulterior constată că au poșetele și buzunarele tăiate și vidate, de conținutul lor. În Piața Universității nu se mai face politică, doar un grup de tineri, eu o pălărie întoarsă în fața lor, cîntă pentru a-și strînge bani, în timp ce alți adolescenți pîndesc pe la stopuri pentru a spăla parbrizele. În Piața Romană, sub arcade, la umbră, poți subscrie la susținerea diversilor candidați la președinție, după cum poți dona bani pentru diverse mînăstiri sau schituri primejdite. Dacă te-ai rătăcit, nu are nici un rost să apelezi la poliția strădală, pentru că ai toate șansele să te expedieze, cu amabilitate, în direcție greșită, chiar dacă locul pe care îl cauți este la cîțiva metri în spațiile agentului.

Seara, luminile reclamelor adaugă o notă, oarecum occidentală, imensului și haoticului bazar național, ce în mod oficial se numește București. După trecerea prin filtrul turcesc al Gării de Nord, dacă ai norocul să călătorești într-un vagon al MAV-ului sau PKP-ului (mai curat decît al SNCFR-ului) te poți considera fericit că ai scăpat de acest balamuc oriental, dar totuși e recomandabil să stai în continuare cu ochii pe bagaje, căci nu se știe niciodată...

Celălalt capăt al bîtei

Hiriială, mai mult sau mai puțin belicoasă, dintre Statele Unite și Irak stîrnește uneori o îndreptățită nedumerire, în rîndul opiniei publice internaționale. Cum adică: cea mai mare putere (mai bine zis, singura supraputere) a zilelor noastre, sprijinită masiv de aproape toți membrii Consiliului de Securitate al ONU, nu poate să îngenunchieze un grup de fanatici cu predispoziții de terorism internațional, conduși de un și mai fanatic Saddam?

Nedumerirea a început încă dinaintea războiului din Golf (dacă nu și mai demult) și a atins cînd puncte critice. Îmi amintesc, de pildă, de reacția puțin naivă a unui prieten în dimineața cînd s-a anunțat declanșarea „Furtunii deșertului”: „ai auzit? zice el. Cîvor de bombe. I-a terminat”. Văzînd însă că războiul se prelungește și, mai apoi, că, în ciuda victoriei armatelor unite, Saddam Hussein se menține la putere, ba mai și continuă să vocifereze cu obraznicie împotriva „Statelor Unite și a acoliților lor”, prietenul meu a început să se scar-pine după ceafă cu nedumerire: „Nu înțeleg, zău că nu înțeleg”.

Aceeași reacție acum, cînd, în ciuda hotărîrilor Consiliului de Securitate, irakienii îi

obstrucționează pe experții trimiși să controleze eventualitatea deținerii (încă!) de către Saddam a tehnologiei nucleare. „Ce naiba, se întrebă anii, îl tot gidilă atîta la sub-sori, de ce nu termină odată cu el?”

Lucrurile, însă, nu sînt atît de simple pe cît le judecă unii. A declanșa astăzi un război — chiar și un război drept — înseamnă a-ți lua o mare răspundere internațională. Dîncolo de cheltuielile imense pe care le presupune o campanie electorală, de faptul că într-un război mor inevitabil oameni nevinovați din ambele tabere, de pericolul extinderii necontrolate a pirjului etc., etc., mai există un motiv care îi face pe americani și pe ceilalți occidentali ce și-au asumat menținerea ordinii internaționale, să șovăie: faptul că islamismul (al cărui erou contemporan se vrea a fi Saddam Hussein) este, prin fanatismul lui, un adversar de loc de neglijat. Ori, cînd bita ridicată împotriva lui se poate întoarce cu capătul celălalt asupra autorului. E suficient o cît de mică greșală — de strategie, de tactică militară, de opinie politică sau religioasă, ba chiar și de ton — pentru a stîrni forțele obscure, cu determinații

aproape oculte, care zac sub coaja naționalismului islamic.

Căci, nu-i așa, sîntem în epoca naționalismului excesiv, împotriva căruia nici o rațiune politică nu pare a avea sorți de izbîndă. Lumea fierbe pe toate meridianele, se pregătește fie de o pieire globală, fie de o schimbare radicală a însuși modului ei de existență și, vorba ceea, nu poți ști de unde sare iepurele.

Nu vreau să merg atît de departe încît să invoc apocalipticul Armageddon ori profetia lui Nostradamus (care zice că prăbușirea civilizației se va produce spre sfîrșitul acestui secol și va avea drept autor principal „un prinț arab”), dar nu pot să nu mă înfiîr de perspectiva sumbră spre care se îndreaptă lumea noastră, mai ales din pricina posibilităților nesăbuite ale unor lideri politici care-și închipuie că istoria poate înghiți încă orice act arbitrar dictat de orgoliul puterii. Aroul e atît de întins, încît o simplă tresărire a unui mușchi al minii poate declanșa săgeata ucigașă. Sau, altfel spus, cazanul fierbîl la o asemenea temperatură încît orice pai aruncat în focul care îl doboare poate provoca explozia.

Vasile AVRAM

Mica publicitate

DIVERSE

● GERMAN EXPRESS vă invită în Germania cu autocarul în 10, 22, 31 august, 10, 21, 30 septembrie — 11 000 lei. Telefon 44 46 48. (1069)

● TAVI REISEN transportă persoane, pachete, lazi, până la Köln. Obținem asigurare medicală. Telefoane 92/43 11 57; 43 12 95. (1125)

● Transport persoane în GERMANIA de la domiciliu, până la destinație. Informații la telefon 925/1 06 13. (1105)

VÎNZĂRI

● Vînd butelie aragaz. Telefon 92/24 29 76 (oraș Victoria). (1070)

SCHIMB LOCUINȚĂ

● Schimb casă ILB, ȘURA MARE, compusă din 2 camere, bucatărie, anexe, cu apartament ILB sau casă ILB în SIBIU. Relații — ȘURA MARE, str. Nouă nr. 356, simbată, după ora 16. (1068)

Campionatele naționale de parașutism

Între 25 și 31 iulie la Brașov au avut loc Campionatele naționale de parașutism. Concursul a constat din două probe: Aterizare la punct fix pe un disc de 5 cm diametrul, de la înălțimea de 1000 m (zece manșe și acrobație aeriană cu parașuta închisă, salt de la înălțimea de 2000 metri, cu executarea a șase figuri impuse (patru manșe).

Aeroclubul „TRANSILVANIA” a participat cu un junior și o junioară, care au cules aproape toate locurile întâi, atât la seniori cât și la juniori.

GHERCA MIRELA (20 de ani, 504 lansări la activ, muncitoare la IPL Sibiu și elevă la Liceul industrial nr. 3) a ocupat locul I la acrobație aeriană, seniori și junioare, cu un total de 43,7 secunde. La proba de aterizare la punct fix (zece manșe) a ocupat locul II la seniori și junioare, cu un total de 64 cm. Prin cumulul celor două probe a obținut 3 puncte, devenind campioană națională absolută.

La băieți, proba de acrobație a fost dominată de UTA MUGUREL (20 ani, 1024 salturi efectiv, student al Institutului militar „Nicolae Bălcescu”) care a ocupat locul întâi la seniori și juniori cu un total de 36,6 secunde în cele patru manșe. La proba de aterizare la punct fix el a ocupat locul VI cu 20 cm și, prin cumulul celor două probe a ocupat locul III în clasamentul general individual.

Proba de aterizare la punct fix, băieți a fost dominată de TILHOI CRISTIAN, soldat în termen la A.S. Șoimii Buzău. El a obținut rezultatul de 4 cm. A fost secondat de CIORGOVEANU DACIAN, camaradul lui, ambii foști sportivi ai Aeroclubului „TRANSILVANIA”, până la începerea serviciului militar în toamna lui 1991.

Pe această cale aducem mulțumiri conducătorilor Institutului militar „Nicolae Bălcescu” din Sibiu, IPL Sibiu și Liceului Industrial nr. 3 din Sibiu, care au fost alături de noi în pregătirea acestor sportivi.

Antrenor Vasile MIHANCIU

— recordmen mondial și vicecampion balcanic —

ANDA COMTUR S.R.L.

București, Str. Ion Cămpineanu, nr. 17, Sector 1,

Tel: 90/14.80.61.

Vă oferă

la prețurile cele mai scăzute:

Masini automate pentru fabricat CLĂTITE

Aparate pentru fabricat HOT DOGS

Masinele pot fi vazute la sediul firmei unde se primesc și comenziile. SE ASIGURA SERVICE SI GARANTIEI

Vă așteptăm zilnic între orele 9.30 - 19.00

- 933 -

UTOPIA CONFEDERAȚIEI BALCANICE

Sarajevo — 3.08. În suburbia Ilidia din Sarajevo un autobuz ce transporta 40 de copii spre Germania, a fost atacat de forțele sîrbe, unii fiind uciși. „Fosta Iugoslavie ajunge un nou Vietnam, dacă situația nu este pusă sub control” — declară secretarul general al ONU Boutros Ghali, ziarului britanic „The Independent” (03.08). Cele trei etnii principale din fosta Iugoslavie se acuză reciproc de existența unor lagăre de concentrare de tip Stalin sau Hitler, în care prizonierii sînt torturați pînă la tăierea organelor digitale, ținute în cuști, etc. Bosnia sustine că sute de mii de musulmani sînt ținute în lagăre. Numai la Bosanski Novi sînt 600 musulmani torturați de milițiile sîrbe. Guvernul francez a cerut accesul reprezentanților Crucii Roșii și ONU în acest lagăr.

Major președintele temporar al Pieței Comune susține că o intervenție militară ar fi necesară, după atîtea eșecuri pe cale diplomatică. Forțele croate s-au retras din zona centralei hidroelectrice de la Puka, lăsînd locul forțelor ONU. Croația se plînge că lunar cheltuiește echivalentul a 80 milioane dolari, cu refugiații din Bosnia. În această atmosferă tensionantă în care Serbia deține controlul asupra unui teritoriu care întrece încă o dată ca suprafață cel avut de fosta federație iugoslavă, duminică, premierul „de peste ocean” Panici, propune o intrunire a fostelor republici iugoslave. la București și a lansat ideea unei Confederații Balcanice. Această idee a mai fost fluturată în anii celui de al doilea război mondial, dar s-a dovedit o utopie.

● DEMONSTRATIE DE FORȚĂ AMERICANĂ. 1900 de pușcași marini americani din totalul de 5000 cit vor fi în final au debarcat în Kuwait în a 5-a aplicație comună de la acordul semnat în septembrie '91. Într-un moment în care Saddam Hussein nu se consideră un înfrînt la doi ani de la intervenția irakiană în Kuwait, despre care din nou se vorbește ca despre a 19-a provincie irakiană, această aplicație îi poate aminti de zilele cînd rachetele americane îl căutau peste tot.

Idei știrbe — probleme false

(urmăre din pag. I)

istorie contemporană a României (avînd un fundal solid decorat cu piese grele de artilerie) minte cu nonsalanță și deturneză sensul istoriei naționale. Oare uită, ori nu știe că în Războiul de Reîntregire din anii 1916—1919 s-a murit pentru obiectivul ce rămîne și azi țelul esențial al națiunii române dar nu și al celor ce se află astăzi la cîrma destinului ei? Dumnealui ignoră însă cu bunăștiință faptul că Trăianul nu a fost pus în cumpănă și anulat în 1940 decît la 30 august, după ce Rusia bolșevică aplicase prevederile Tratatului Molotov—Ribbentrop, la 26 iunie același an. După 1945 Trăianul a fost repus în vigoare, dar numai în ceea ce privește hotărîrile de apas al României, în vreme ce nici în 1992 clauzele secrete ale Tratatului bolșevic nazist în ceea ce privește România n-au fost anulate. Românii mor pe Nistru, uciși de armatele imperiului comunist și nu pe Tisa, domnule Benone Neagoe!

Imperiul bolșevic devenit CSI — numai în aparență, în esență rămas tot împărăție comunistă — continuă să țină sub dominație colonială teritoriile românești de la răsărit de Prut, cu colaborarea trădătoare a foștilor înalți demnitari comunisti, actuali deținători ai puterii la București și Chișinău.

Urgile și moartea se abat asupra noastră, din negura vremurilor, numai dinspre răsărit și nu dinspre apas, domniilor patrioți de operetă. Sentimentul patriotic este mult prea sacru pentru a vi se putea lerta păcatul de a-l terfeli. Măcar puțină decentă, tovarășilor metamorfozați în domni!

PNTCD-Tineret, prin intermediul ziarului 21 RADICAL vă oferă șansa unor premii substanțiale. Premiul etapei a X-a este oferit de firma „ORIZONT” SRL (închirieri video la domiciliu, telefon 41 21 40, int. 117) și constă într-o casetă video înregistrată (TAIPAN).

CONCURSUL „AS”

Cupon de participare-etapa X

1. Unde a avut loc prima expoziție universală?

- a) Roma
- b) Londra
- c) Paris

2. În ce an au fost transmise din spațiu primele imagini televizate?

- a) 1960
- b) 1946
- c) 1959

3. În ce an a apărut prima generație de calculatoare?

- a) 1951
- b) 1952
- c) 1953

NUMELE _____ PRENUMELE _____

ADRESA _____

VEL. _____

VIRSTA _____ SEMNATURA _____

■ Depuneți cupoanele cu varlanta corectă (încercuți) la adresa: P.N.T.C.D. — Tineret, str. G-ral Magheru nr. 3; 2400 — Sibiu. ■ Ultima zi de primire a cupoanelor este vineri. ■ Pot participa toți tinerii între 14—24 de ani. ■ Tragerea la sorți și premierea are loc sîmbătă la ora 17.00 la sediul P.N.T.C.D. — în prezența concurenților.

■ RETINETI! Participînd la ciclul „Dialoguri săptămânale” — în fiecare miercuri, ora 17.00 la sediul P.N.T.C.D. — aveți o șansă în plus să răspundeți corect la întrebările concursului „AS”.

Societatea comercială
SIMAROSIB S.A. Sibiu

str. Morilor nr. 17 b,

ORGANIZEAZĂ
LICITAȚIE

în plic închis

penru

VÎNZARE

MIJLOACE FIXE ȘI

ACORDARE

ÎN LOCAȚIE DE GESTIUNE

a Atelierului Autoservice Mediaș, Șoseaua Sibiului nr. 47, în data de 28 august 1992, la sediul acestuia.

DOCUMENTAȚIA licitației poate fi procurată contra cost de la sediul S.C. SIMAROSIB S.A. SIBIU, str. Morilor nr. 17 b.

GARANȚIA DE PARTICIPARE ESTE DE 10% și va fi depusă la casieria societății.

- 338 -